

Φιλελευθερισμός-Σοσιαλισμός

4. Πολιτικός φιλελευθερισμός II

4.1 Κοινωνικό συμβόλαιο

4.1.1 Ιστορική ή αναλυτική κατασκευή;

4.1.2 Συμβόλαιο ως καταπίστευμα

Νόμιμη πολιτική εξουσία

Λόγος και Νόμος

4.1.3 Όροι της σύμβασης

4.2 Παράνομη πολιτική εξουσία

4.2.1 Συνθήκες αθέτησης του καταπιστεύματος

Αποσπάσματα

Εφ' όσον οι πολίτες κρίνουν ότι η εξουσία παραβιάζει τη συμφωνία και, άρα, χάνει την ηθική της στήριξη, δικαιούνται, κατά τον Λοκ, να την ανατρέψουν, πρβλ. Locke, XVIII, 202 και XIII, 155.

Κανένας άνθρωπος δεν είναι διατεθειμένος να απεμπολήσει το δικαίωμα προστασίας της ζωής του χωρίς προηγουμένως να εξασφαλίσει ότι αυτός ο σκοπός θα αποτελέσει το έργο και το σκοπό μιας δύναμης ισχυρότερης και ικανότερης από τη δική του. [Κανείς δεν μπορεί να παραιτηθεί οικειοθελώς από το δικαίωμα προστασίας της ζωής του, αφού κανείς δεν μπορεί να παραχωρήσει εξουσία περισσότερη από όση ο ίδιος διαθέτει], Locke, IV, 23, βλ. Locke, VII, 119, XII, 149.

Ο καθορισμός του ποσοστού συμμετοχής του καθενός γίνεται μεν ανάλογα με τις δυνατότητές του, πρέπει να έχει τη συγκατάθεσή του και δεν είναι επιτρεπτό να επιβάλλεται φορολογία στους πολίτες χωρίς τη συγκατάθεση των ιδίων ή των αντιπροσώπων τους, βλ. Locke, XI, 142.

Όσοι επιζητούν τα πλεονεκτήματα που απορρέουν από τους δίκαιους θεσμούς, αλλά δεν προτίθενται να συμβάλλουν στο μέτρο που τους αναλογεί για τη συντήρησή τους είναι λαθρεπιβάτες της πολιτικής κοινότητας, John Rawls, *A Theory of Justice*, Oxford University Press, 1974 (1971) σσ. 374, 388.

Εάν οι άνθρωποι ήταν ευτυχέστεροι δίχως νόμο, τότε ο νόμος θα εξαφανιζόταν από μόνος του ως κάτι το άχρηστο, Locke, VI, 57.

Συνθήκες αθέτησης του καταπιστεύματος

Όταν όσοι νομοθετούν δεν είναι αυτοί που όρισαν οι πολίτες για το σκοπό αυτό, πρβλ. Locke, XIX, 214.

Όταν οι νομοθέτες παρεμπόδιζονται στην επιτέλεση του έργου τους, πρβλ. Locke, XIX, 215.

Όταν αλλοιώνεται ο μηχανισμός εκλογής του νομοθετικού σώματος, πρβλ. Locke, XIX, 216.

Όταν η πολιτική εξουσία παραδίδει την εξουσία της έναντι της κοινότητας σε ξένη δύναμη, πρβλ. Locke, XIX, 217.

Όταν η κυβέρνηση αμελεί την εφαρμογή των υπαρχόντων νόμων, πρβλ. Locke, XIX, 219.